

Het nieuwe Hagelkruis

Locatie:	Hagelkruisweg 30
Kunstenaar:	Wim Rijvers
Jaar:	1960
Eigenaar:	Stichting Veldkapellen en Wegkruizen
Oorspronkelijk:	sectie E.1181 erf 17ca

In 1960 kon het oude houten hagelkruis niet meer zo gerenoveerd en geconserveerd worden dat het nog langer in weer en wind buiten kon staan. Het gemeentebestuur van Meijel gaf daarom aan beeldhouwer Wim Rijvers uit Kessel de opdracht een nieuw kruis te vervaardigen volgens de oude tradities. De kosten waren 750 gulden.

De kunstenaar maakte een corpus in brons en een kruis van messing met ornamenten.

Natuurlijk kwamen er ook een betonnen sokkel met offerblok en knielbankje bij. Het geheel werd nagenoeg op de plaats gezet waar het oude hagelkruis altijd had gestaan.

Het staat juist voor een bezienswaardige holle boom.

Het offerblok en het knielbankje zijn na 1970 verdwenen bij het hagelkruis.

*Het nieuwe hagelkruis,
Wim Rijvers, geboren Kessel 27 juli
1927, beeldhouwer*

Het oude Hagelkruis

Tussen de Donk en de huidige Randweg tot aan de huidige Jan Truijensstraat lag tot 1950 het grote akkergebied van Meijel.

Daar verbouwden boeren al ver voor 1400 hun graan en andere gewassen.

In dat open veld had men te maken met regen en storm, maar het meest bang was men voor zware hagelbuien. Een hagelbui kon het werk van vele maanden kapot maken en de

Locatie:	St. Jozef Wonen en Zzorg
Kunstenaar:	onbekend
Jaar:	onbekend
Eigenaar:	Heemkundevereniging Medelo

voedselvoorraad voor mens en dier letterlijk van het land vegen. En er waren geen hagelverzekeringen, zoals die pas na 1900 ontstaan zijn.

De Meijelse mensen wisten echter waar ze om hulp konden gaan. Tussen 1300 en 1500 plaatsten ze een kruis in dat grote 'Meijlsche velt' langs de 'Ghemeyjne Wech' die er doorheen liep. Die 'Ghemeyjne Wech' mocht iedereen gebruiken om van het dorp naar de Donk te gaan. De weg heette vanaf ongeveer 1600 'Den Hagelcruiswech', nu Hagelkruisweg.

Op die plaats was een kruising van veldwegen, waarover de boeren op hun akkers konden komen.

Die stukken grond hadden voor 1844 geen kadasternummers. Ze werden aangegeven met akkernamen of met aanduidingen van de aanliggende eigenaars. Bekende akkernamen in het Hagelkruisveld waren Int Veltgen, De ecker met eijckenhout, De halve acker aen den dicken boom, Int Nervelt, Den Voortecker, den Dueren Coop, het Eeusel en In den Reyacker.

Dat kruis tussen de velden noemde men het Hagelkruis.

Het was belangrijk genoeg om het op de kaart van Meijel uit 1592 te tekenen, niet gewoon een houten corpus aan een houten paal maar een kruis op een trapsgewijze verhoging.

*Stukje uit de kaart van 1592
Het hagelkruis is getekend
tussen de Mariakapel op het kruispunt in de Straat
(links)
en de schietboom op de Donk (rechts).*

De mensen hadden hun landerijen daarmee bij Christus in verzekering gegeven.

Bij dat kruis werd gebeden, gewoon zomaar even overdag of met de veldprocessie.

Men offerde er in een primitieve offerblok en versierde het beeld met bloemen en kaarsen, opdat de bloeiende en rijpende korenvelden niet getroffen zouden worden door de grootste ramp voor de boeren, de hagelsnoodramp.

Het heeft niet altijd mogen helpen, want er zijn nogal wat verwoestende hagelbuien in Meijel bekend, bijvoorbeeld in 1680, op 2 augustus 1852 en op 8 juni 1946. In 1680 en 1852 vroegen de Meijelse bestuurders aan de heer of aan de provincie om een paar jaar opschorting van pacht en belasting. In 1946 kwam Koningin Wilhelmina zelf poolshoogte nemen van de ellende in Meijel, zo kort na de oorlog.

Het Meijelse hagelkruis aan de veldwegen in het Hagelkruisveld was er in 1955 slecht aan toe, verweerd en beschadigd.

In 1958 verzocht de gemeente Meijel daarom aan Gerard Linssen uit Venlo het corpus (lichaam) zodanig te renoveren dat het nog vele jaren buiten kon staan. Gerard Linssen met zijn atelier voor kerkelijke kunst bestudeerde het oude corpus. De vorm ervan leek

erop te wijzen, dat het gemaakt was tussen 1200 en 1300, maar het hoofd duidde op een iets latere tijd, tussen 1300 en 1500. Het corpus zodanig restaureren dat het nog jaren buiten kon staan, bleek onmogelijk.

In 1960 werd dat hagelkruis uit de 14de of 15de eeuw aan de Hagelkruisweg vervangen en naar het nieuwe gemeentehuis gebracht. Daar hing het tot 1982 in de raadzaal. Na wat rondzwervingen door het gemeentehuis kreeg het corpus een plaats in de hal. In 2009 werd het geplaatst in de stilteruimte van Sint Jozef Wonen en Zorg te Meijel.